

כאן ועכשיו

שיבת ארץ ונשאים אקטואליים

היערכות מוגברת בימי חודש הרמדאן באיו"ש

ביום רביעי ה-18 בפברואר, יחל חודש הרמדאן, במהלכו חלה על המוסלמים מצוות צום מזריחת השמש ועד צאת הכוכבים. מאחר שלוח השנה המוסלמי תלוי בקבלת עדות בדבר ראיית מולד הלבנה, תאריך סיומו המדויק של החודש אינו קבוע, אך הוא עתיד להסתיים ב-19 במרץ. חודש הרמדאן, לצד היותו חג חשוב עבור המוסלמים בעולם ובישראל, מאופיין בעלייה באירועים ביטחוניים, וצה"ל נערך לקראתו בכוננות מוגברת, בעיקר באזור יהודה ושומרון. **בשנה האחרונה פועלים כוחות צה"ל באופן נרחב ברחבי יהודה ושומרון - בוצעו כ-80 מבצעים חטיבתיים, מאות מחבלים חוסלו, ויותר מ-1,300 אמצעי לחימה שהוחרמו בפעילויות יזומות. פעולות יזומות בערים הפלסטיניות ובמחנות הפליטים מתבצעות באופן שוטף, ולקראת חודש הרמדאן מגבירים הכוחות את העירנות והדריכות.** מטרתו של צה"ל בהיערכות לחודש הרמדאן היא לאפשר למוסלמים לחגוג את חגם, תוך מניעה וסיכול של אירועי אלימות וטרור.

המפקד, באחריותך לקיים שיח עם חייליך על מנת שיכירו את מאפייני התקופה, וישמרו על פעולה מקצועית ואחראית שתאפשר את שגרת החג תוך שמירה על דריכות ומוכנות לכל תרחיש. לפניך שאלות ותשובות בנושא, לצד דגשים לניהול השיח.

מהו חודש הרמדאן?

חודש רמדאן הוא החודש התשיעי בלוח השנה המוסלמי, הוא נחשב חודש קדוש וחלה בו מצוות צום מזריחת השמש ועד צאת הכוכבים. לפי האמונה, בחודש זה החלו פסוקי הקוראן לרדת אל הנביא מוחמד ולקראת סיומו חל לילת אל-קדר (ליל הגורל - הלילה בו נגזר גורלו של כל אדם לשנה הקרובה). בעת שהאזין מוחמד לפסוקים לא אכל ולא שתה, ומכאן מצוות הצום - אחת מתוך חמש מצוות החובה של האסלאם המוטלת על כל מוסלמי. **במהלך החודש מקפידים המוסלמים לקיים את חמש התפילות היומיות ואלהן מוסיפים את תפילת "תראוויח" הנאמרת בשעות הערב.** המוסלמים נוהגים לשבור את הצום על-ידי אכילת מספר אי זוגי של תמרים המאזנים את רמת הסוכר - על-פי האמונה כך עשה גם הנביא מוחמד. ארוחת הערב השוברת את הצום נקראת **אֶפְטָאר**. חודש זה מוקדש להתבוננות פנימית, התקרבות לאל, עבודת המידות בדגש על צניעות ואיפוק, כפרה על עוונות, עשיית מעשי חסד, פתרון סכסוכים והשבת חובות. בתקופה הטרומ-מוסלמית נהוג היה להכריז על הפסקת לחימת השבטים בחודש רמדאן, ועבור מאמינים רבים הוא מציין ניסיון לאחוה ושלוש גם בימינו.

למה בתקופת הרמדאן יש עלייה באירועים ביטחוניים?

העלייה באירועים בחודש הרמדאן איננה חלק ממסורת החג בעולם המוסלמי. יחד עם זאת, הרמדאן מאופיין בדבקות דתית שעלולה גם לטפח התלהבות קנאית ואלימה, **וארגוני טרור אסלאמיים מלבים אותה.** ארגוני הטרור מדגישים כי **את ימי הצום מעביר לוחם הג'יהאד בתפילה ואת לילותיו בפעולות טרור,** והם מטפחים את הזיכרון ההיסטורי של קרבות משמעותיים בהיסטוריה האיסלאמית שנערכו במהלך חודש זה: קרב بدر; כיבוש מכה; כיבוש אנדלוסיה; קרב טור; קרב עין ג'אלות; ובתקופה המודרנית יותר - מלחמת יום כיפור המכונה מלחמת רמדאן/אוקטובר.

כאן ועכשיו

שיבת ארץ ונשאים אקטואליים

היערכות מוגברת בימי חודש הרמדאן באיו"ש

הסיבות בגינת חודש הרמדאן מאופיין במתיחות ביטחונית:

- גורמים פלסטינים מסוימים מנצלים את תקופת רמדאן למעשי טרור והתקוממות נגד מדינת ישראל, בהמשך לזיכרון של אירועים מהעבר. חלק מההסתה לטרור מתבצעת באמצעות סדרות טלוויזיה מיוחדות שמשודרות במהלך החודש ועוסקות בפעילות טרור נגד ישראל.
- מוסלמים רבים, שאינם פוקדים את המסגדים באופן קבוע לאורך השנה, פוקדים את המסגדים בחודש רמדאן ונחשפים לדרשות שחלקן כוללות תוכן המסית לפיגועים ולאלימות. בנוסף, המנהג המוסלמי לעלות לקברים ברמדאן מוביל גם לעלייה לקברי מחבלים, ובכך מעודד צעירים פלסטינים לבצע פיגועים.
- ברמדאן עולים מאות אלפי מוסלמים להתפלל במסגד אל-אקצה, הנחשב לאתר השלישי בחשיבותו לאסלאם, וכן במערת המכפלה. ההתקהלות ההמונית, הסדרי האבטחה, ותגבור כוחות הביטחון מביאים לחיכוך מוגבר ועלייה בסיכוי לעימותים. בנוסף, בשנים קודמות הופצו במהלך החודש טענות הסתה שקריות על ניסיונות להשתלט או לפגוע במסגד.

דגשים פיקודיים:

- בשל הרגישות ותשומת הלב המוגברת של תקופת הרמדאן נקפיד ביתר שאת לפעול במקצועיות, תוך שמירה על הפקודות וערכי צה"ל, תוך מימוש מחויבותנו לעמידה במטרה.
- צה"ל הוא הריבון במרחב יהודה ושומרון. מתוקף זאת הוא אחראי על שמירת הסדר הציבורי ומרקם החיים של האזרחים הישראלים ושל האוכלוסייה הפלסטינית. כריבון במרחב, על כוחות צה"ל לפעול על מנת לשמור על שגרת החיים התקינה של כלל תושבי המרחב.
- ימי חודש הרמדאן הינם ימים מתוחים ומורכבים. גורמי טרור עלולים לנצל זאת על מנת להגביר את פעילות הטרור, נהיה מוכנים ונכונים לכל תרחיש, ונעמוד בכל משימה בהצלחה.
- חיילי צה"ל בסדיר ובמילואים פועלים אך ורק לעמידה במשימתם לאור המטרה, ומחויבים להתנהגות ממלכתית לאור ערכי צה"ל. צה"ל פועל כנגד ארגוני הטרור באיו"ש, באחריותו של צה"ל לממש את ייעודו ולהגן על אזרחי מדינת ישראל לצד מתן האפשרות לציון החג ומנהגיו.
- הפעילות במרחב מאופיינת במפגש אינטנסיבי עם האוכלוסייה האזרחית הפלסטינית. על חיילי צה"ל להכיר את מאפייני החג ומנהגיו ולפעול ברגישות התרבותית הנדרשת, כחלק מביצוע מקצועי של המשימה.
- כוחות צה"ל הפרוסים במרחב ימשיכו בפעילותם המקצועית להגן על תושבי יו"ש, לסכל איומים כנגד מדינת ישראל ואזרחיה, ולאפשר שגרת חיים תקינה - ככל שיידרש.